

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quoquis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Cap. III. Redarguuntur ceteræ adversus eleemosynas objectiones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

ecce bene vobis erit in extremis, & in die defunctio-
nis vestræ benedictio nini. *Gratis sperat misericordiam ibi,*
qui hic non fecit misericordiam.

CAPUT III.

Redarguntur ceteræ adversus Eleemosynas
objectiones.

ERUDITE Gregorius Nyssenus. Deum, ait spe-
culum esse crystallinum terissimum, quod suo
se spectatori attemperet; si quidem ea refert, quæ ipsi
objiciuntur. Qui vultu eleganti ac decoro speculum
adit, venustam in eo faciem spectabit; turpem, qui
turpi; placidam, qui placidam; iratum cerner, qui ira-
tâ illud facie accelerit. Nam qualis ad vitreum hunc
judicem venis talem in eo te conspicis. Omnes seu
deformitatis seu formæ compositionem fideliſſimè
refert speculum. Ita Deus in nos sele gerit; si imites
fuerimus, autem invenimus; si rigidus, rigidum; si ul-
tores, ultorem; misericordes, misericordem. Id
Psal. 17. v. aperte Rex David pronuntians: *Cum sancto*, inquit,
& 27. sancto eius, & cum viro innocentem innocens eris, & cum ele-
Ita bene lo-
cum Tertium.
Clem. Rom.
Hiero. Nys.
Bern. exp. 69. in Can-
tic. fine, mi-
hi pag. 776.
aperte Rex David pronuntians: *Cum sancto*, inquit,
& 27. sancto eius, & cum viro innocentem innocens eris, & cum ele-
cto electus eris, & cum perverso perverseris. Qualem te, in-
quit Bernardus, paraveris Deo, talis apparet tibi
Deus. Cum sancto sanctus eris, & cum innocentem innocens.
Quidni æquè & cum amante amans, & cum vacante vacans,
& cum intento intentus, & sollicitus cum sollicito. Denique
Bern. serm. ait: Ego diligentes me diligo, & qui manè vigilave-
rint ad me, invenient me. *Vides* quomodo non solum de
sue, fine, mi-
amore suo certum te reddat, siquidem tu ames illum, sed etiam
de sollicitudine sua, quam pro te gerit, si te senserit sollicitum
sui. Vigilas tu? vigilat & ille. Sed quomodo Deus cum
perverso perversus est? Mutare suatum ordinem est
pervertere, ut si ovis ferociam leonis, leo mansuetum
dilectum ovis induat. Deus naturâ clemens, pius, mis-
ericors, si nos immites, asperos, immisericordes habe-
at, ille immutabilis, quodammodo in immitem, ri-
gidum, terribilem mutatur: ita Deus cum pervertis
perversus fit, cum eum non ita clementem, pius, mi-
sericordem experimur. Nimirum quales nos in alios
sumus, talis & Deus in nos est. Si Deum misericordem
cupimus, prius ipsi misericordes simus. Nihilominus ut illaudata nostra parsimonia mantellum ha-
beat, multa excusat. Frigidissimas aliquot excusationes ja- suprà diluimus, ceteras hoc capite diluemus.

§. I.

Objiciunt igitur octavò: *Cur multi eleemosynarum*
largissimi tot miseriæ ac calamitatibus involuntur?
Gregorius Magnus. Pontifex maximus, qui ante mil-
le ac plures annos solum supremum tenuit, in ele-
mosynas effusissimus fuit, assiduis tamen morbis ve-
xabatur, vix umquam ob virum. *Imbecillitatem* è le-
to dimisus. Constantinus IX. Græcorum Impera-
tor pia liberalitatâ nra habitus, ut plurimùm æ-
grotus, pæne continenter lecto affixus, tam chiragta
quam podagrâ, oppressus. Lydwina virgo in paupe-
res, quamvis & ipsa pauper, plus pæne distribuit
quam habuit; nihilominus ipsi tristitia octo annis
omni genere gravissimum ægritudinem miserè ja-
data est. Sic ali plurimi eleemosynarum quidem lar-
gi, non minùs tamen perpetuo ferè luctu & funestis
casibus attriti sunt, perinde si Deus eorum eleemosy-
nas non curaret ac nihil æstimaret.

Est profectò quod non leviter miremur, inter
Christianos hæc nova videri aut mira. Num illud An-
geli ad Tobiam longè clarissimum ignoramus? *Quia*
acceptus eras Deo, neceſſe fuit ut tentatio probaret te. Nec
multum, mi Tobia, tam paupertatis quam cæcitatris
tuæ cauſas exquire: Deus amat te, ideo & flagellat

Tob. c. 12:
v. 13.

A te. Non est odium cauſa flagellarum, sed amor. Hoc
ipſo quia Deo charuses, ideo & afflictus es. Hanc
ipſissimâ ob cauſam, quia Deo fueras acceptus, ideo
necessarium fuit, idēe non aliud fieri potuit, non de-
buit quā ut calamitas exerceret ac probaret te.

In felicitas & res aduersæ probitatis in hoc orbe infelicitas
merces securissima. Quod aliquibus Deus centuplex & res ad
fenus, dum vivunt, reddit, ad nostram incredulitatem
coarguendam id facit. At verò morbi, egestas, deprava-
tiones, & omnigena miseria, non minus à Deo do-
num sunt quam valetudo, divitiae, felicitas, & prospe-
ri succensus. Quid Iacobus Domini discipulus dilu-
cidissime confirmans: *Omnis gaudium, inquit, existimat* *te fratres mei, cum in tentationes varias incideritis.* Tunc *v. 2.*
Deo vos esse pretiosos credite, cum in camino affi-
ctionis arseritis. Beatus vir, qui suffert temptationem, bea-
tus, quoniam cum probatus fuerit, accipiet coronam vite.
Beatus ille, qui res adversas tolerare novit, hic enim è
plumbō purum purum aurum elquare dicitur.

Beatus a suis prædicatur M. Atrilius, documentum *Sent. lxx.*
fidei, documentum & patientia habetur, qui relectis *provi. 13.*
palpebris dolio clavis introrū undique *edacis* *pian.*
clausus est. Figebant eum clavi, & quoque fati-
gatum corpus reclinasset, vulnera incumbebat; in
perpetuam noctem, suspensa cruciabantur lumina.
Quanto plus tormenti, tanto plus gloriae. Felix cen-
fleur Regulus: Quantò felicior Christianus, qui ele-
mosynas largitur, & in remunerationem adversis ob-
ratur, ut in beatorum sede præmium tantò austus
recipiat, quanto benignus sua bona expendit, & quanto
fortius aegerba pertulit. Quod Paulus docens: *Li-*
cet is qui foris est, inquit, noſter homo corrupitur; *et tamen is in celis*
qui intus est renovatur de die in diem: Propter quod non deficit *2. Cor. 4.*
nus. Non deficiamus nec labortando, nec patiendo, *v. 16.*
nec ergo. Auri jactura nulla est, ubi patientia vel
fidei lucrum. Eleganter ac verè dixit Chrysostomus: *Chrysost.*
Si rem perdideris propter Christum, Christus tibi rem restituere *hom. 11.5.*
potest: si autem propter rem perdideris Christum, res tibi non *5. Mat. 10.*
potest restituere Christum. *7.16.*

§. II.

Obiciunt non: *Quis tot mendicis satisfaciat?* Sed *9. Obi-*
quo ævo nulli fuere mendici? Lex præsa qui-
dem in Israélis populo sanxit: *Omnino indigenes & men-*
dicius non erit in te. Verum id Olearius & Cajetanus, non *Dent. 15.*
præcepti, sed promissi fuisse interpretantur. Perinde si
divina suavitates promisisset: *Et à benedictione affi-*
ciam, ò Iſraël, ut nemo tuæ gentis stipem colligere
cogatur. Palæstina pinguë solum & uberis glebae ge-
minas in anno mæſſes, & post geminam trierident
triplices tulit, vite, olea, ſic opimissima. Læctis & mel-
lis rivoſi Palæstina dabant. Hic non difficile fuit
mendicitatem ostiatiem obcequentem cavere. Nihilominus
ævo Christi, Lazarus, Bartimæus, alii mendici
materiam benefaciendi præberunt: Verissimum
Domini effatum. Semper pauperes habetis vobiscum, me au-
tem non semper habebitis. Sed nec olim unquam defue-
runt. Ideo lex Hebræorum monet: *Non deerunt pau-*
peres in terra habitationis tue: idcirco ego præcipio tibi, ut v. 11.
aperias manduca tuam fratri tuo ego & pauperi, qui tecum
versatur in terra. Cum ergo necessitas stringi legibus
non possit, nec paupertati necessitatibus foro leges
inuri potuerunt. Si fodio vietum parate non pol-
laret mendicando. Hoc illius ius esto, facere quod
jubet necessitas.

At verò dices: *Si paſſim permittatur mendicitas,*
homines otiosi ac bibuli stipem æquè colligent at-
que mendici ſenio fræcti, viribus exhausti. Ajo, si ci-
vitates ſint opificiis ac mercionis diversis tam opu-
lentæ, ut egenitoribus omnibus aut obtrudi labor, aut
victus expediri poſſit à publico æario, ſanſiſſimum
conſi-

De Eleemosynâ Pars III. Cap. III.

191

consilium, si nemini licet ad saccum ire & domos incusare mendicationibus: fin autem desint hæc subdia, fas sit tueri vitam, & cibo pauci mendicato.

An beneficiis
danda sit
eleemosynâ
scrutari
non licet.
At ego vereor, inquis, ne dem indignis, & stipe-
pem male collocem. Nam sapientia simulari aut
exaggerari nimis solet egertas. Sunt valentes & ju-
venes mendici, qui aut heris familiaris possent, aut
parare viatum suis ipsi manibus deberent. Sunt qui
comesiendo sua decoxerint. Sunt qui collatam stipem
ludendo aut potando mox abliguriant. Sæpe etiam
blanda & vaga mendicabula oberrant. Deinde quanto
numero fax ista hominum incursat domos? Quis
omnibus satisfaciat?

Mittamus, mi Christiane, hæc verba, & has sol-
licitudines supervacanæas. Et quæso, non temere hic
suspicemur, neque mantelum avaritiae nostra & ne-
gandæ stipis colorum queritemus, ut vel necessitates
pauperum passim elevare, vel opes superfluentes, sta-
tui tamen necessarias, subtrahere illis præparci afflu-
scamus. Hoc agant curæ nostræ vt demus, quæm san-
ctis aue bege meritis demus, scrutari non est nostrum.
Chrys. 10.5.
form. sing.
mishi pag.
793. &
fagi. Chrysolomus hæc in re auream laxans facundiam,
oratione singulari hoc sedulo commendabat. Ne scruta-
remur pauperes curiosæ. Quid stipem depositem scratur?
inquit, quin illum ob Christi gratiam excipe. Nam si ni-
mium fueris explorando curiosus, vel probum plerumque vi-
rum præterib[us] facies que hoc modo futura & merita mercede-
jacturam. Quanvis qui vel improbum pro Christo suscepit,
culpandum non erit, quid capiet pro eo & premium. Nam qui
prophetam sub prophetæ nomine admiserit, prophetæ merce-
dem accipiet: qui vero pro intemperiu[m] hæc & supervacanæ
scrutandi cura quenpiam laude dignum parvifecerit, p[ro]n[on]ctu[n]a
luit. Quid nummulum aut panem ei negas, cui Deus
solen non subtrahit? Agnosce & te & mendicum
unius patris esse filios. Attende Christum qui Iudam
impurissimum dignatur osculo. Numquid illi dixit:
Flagitiole proditor, hominum perditissime, has mihi
pro beneficiis reddis vices?

Tu igitur famem & egestatem, non nores peten-
tis specta; mendicus est, pauper est, etiæ sanctus & in-
teger non sit.

§. III.

Chrys. 10.4.
in 2. ep. ad
Cor. 10.17.
mishi pag.
793. O Bjiciunt decimo: Ratio familie ac statutis, es alienum, cessans lucrum, hinc illinc emergens damnum, & si quid horum est, largiorem eleemosynam impediunt. Hic obsecra non vacuas tantum, sed & veri patientes aures accommodate. Primum est cuius monuerim: Quoties pecunia verius perduntur quæm expenduntur: Est qui in sphæristorio, pilæ ludo pauculis horis tristitia, quadraginta, plures florenos perdat: alius ad abacum luforium alea centenos, trecentos, quingentos Philippes exequit: quanti convivis præ-
lauris ingentem edunt stragem in penore? si horum quis die uno tristitia florenos in stipem expendisset, rem æternis annalibus dignissimam ase patratam, aut damnum irreparabile rei familiaris allatum censuisset. Et tamen tam pretiosus ludus, alea & convivia tam sumptuosæ identem ac sapientius repetuntur. Sunt qui emne p[ro]n[on]ctu[n]a censim in vestes effundant. Sunt qui pecuniam in nescio quas artificiosas rugas dilapi-
dent. A multis equi, canes, famuli numerosi aluntur, a quibus ægræ stipem perturbaunt extorscriunt. Canis tuus, inquit Chrysolomus, cibo fatus est, famulus tuus satieta rumpitur, at vero tuus & illus Dominus esurit, Christus tuus alimento caret necessario, fame peit. Heu quæm fatus persuasionibus no[n]metipsos crebro fallimus! quæm sepe cæcas sepputamus rationes! nimirum juvenem illum sibi ipsi præclarissimum calculatore imitamus.

Filium in studia miserat pater. Iuvenis à musis

Aversus Deas Edulicam & Patinam præcipue colebat. Demum studiorum & expensarum rationes poscens pater: Ter, inquit, hoc anno tibi pecunias misi, uni-
versè centum octoginta florenos. Dic enimverò in quos tuis tantum pecuniae consumisti? Ad ista filius: Mi pater, ait, in academiis tam parvo non vivitur; alieni æris insuper centum quadraginta florenos contraxi; nec alter potui. Tu, inquit pater, tantum pecuniae? Ergo trecentos, viginti florenos anno unico abliguristi? Cui placando filius: Obsecro, inquit, cogites velim, mi pater, nil gratis vendi, pretio grandi omnia indicari: cibus, potus, habitatio, ligna, ve-
stitus, lavandi pretium, quantum æris absument? adde atramentum, libros, chaetam, calamos, & complura alia, qua profecto non gratis veneunt. Pater jam in fermento jacens: Age sis, inquit, sumptuum rationem computa. Faciam ut jubes, ait filius, & à minoribus expensis ordiar. Ergo pro calamis & atramento de-
cem florenos scribo. Mox Pater: Cella, inquit, cessa, cessa; hic calculus tuus trecentos viginti florenos longè transcederet.

Tam fallas rationes & nos subinde inferimus. Hoc absumpsi donis ac munericibus, & adde non necessaria. Hoc vefisti, sed magnam partem non necessariorū hoc symposiis, hoc ientaculis & merendis, hoc conviviis, sed minimè necessariis; hoc relaxatione animi & curiositate, sed neutiquam necessariā; hoc in lu-
sum, lyrics & choraulas, rem scilicet necessariam; hoc in supelle&item & farta testa expendi. Quis in tā sumptuum varietate motum eleemosynis recon-
dat? Cessate, obsecro, cessate rationes inferre tam ab-
surdas. Vbi tot expensæ non necessarie, ibi eleemosynæ
plerumque curiae aut nulla.

Holofernes Dux Asyrius cum obsidione cingeret tunc. c. 9. Bethuliam, jämque ipse civitatis moenia circumiret, v. 6. obseruavit fontem alveo in urbem duci, jussit igitur hunc aquæ ductum obstrui & aliò averti. Hinc civitas aquæ penuria labrare ceperit. Holofernes Dæmon fa-
rcinianus, orbis circitor diabolus hoc soleris, cit ut per simè agit, ut per ledos rivulos, per expensas non expensas non necessarias ita minutat facultates, ut deesse vide-
tur quod in eleemosynas conferatur. Ante annos cultates
triginta circiter hortense studium exarbit in herbulas minuatur
& flores exoticos, in tulipanas & bulbos. Hos adeo & desit
ambitiosè conquirebant, & quæstos ita anxiè fove-
bant & tuebantur, vt nulla mater suum filiolum. Ho-
leemosynæ litteræ in Thraciam, Græciam, Indiam discur-
bant, exiguæ feminis aut bulbili causâ. Hic nullis par-
cebat sumptibus. Turpe est dicere, quot aurei non
raro in unicum ejusmodi florem expensi. Tot au-
reos mendiculæ dedisse piaculum dixissent, & grande
nefas, dispendium rei familiaris maximum proclama-
sent. Ita etiamnum, sed in alia atque alia deperden-
do rem insanimus tunc solùm parci, tunç homines
frugi sumus scilicet, cum eleemosynæ crumenam
vocant.

§. IV.

Mibi visa
& gustata Hic mihi duas arbores considerate, Tiliam pro-
ceram, & Pominum modicam. Illa ramos & bra-
chia explicit latissime, grata[m] diffundit umbram, in-
festas arces pluvias, odoriferis triumphat floribus: sed
pomum aut pyrum nec quidem unicum edit, à fructi-
bus sterilissima. In horto contrâ stat Pomus non ma-
xime stature, & ultra quatuordecim millia pomorum
fundit. Quæ causa disparitatis tantæ? Tilia pulchra
quidem arbor, sed infruetua, quidquid alimenti
trahit è terrâ, in truncum, in ramos, in folia consu-
mit, at fertilis Pomus id omne in fructus mittit. Ita
plurimos reperias homines opulentos succi plenos,
auro validos, qui amplas fundunt radices, brachia
diducunt

diducunt, comas jactant, sumptuosè vivunt; sed misericordia fructus in eis quare, & nullos invenies. Hic mendicorum fames in cruce penderet. E diverso reperiit est opifices mechanicos, qui tenuerunt viatum manu comparant, & agnè, nihilominus stipem promptè largèque conferunt, nonnunquam ultra vires. Jam causa in liquido est, illorum succus omnis in frondes & folia, istorum in fructus egerminat.

Hominum
tenacium
& divi-
tum pre-
clara si-
gies.
1. Reg. c. 25.
v. 36.

Ibid. v. 8.
Ibid. v. 11.

Ibid. v. 38.

Eccles. v. 25.
v. 3. & 4.

Isa. c. 22.
v. 13.

Nisi quis
singulariter
hic ex-
misi.

Bier. ad
Nepotian.

Tob. c. 4.
v. 11.

1. Tim. c. 6.
v. 7.

Et en praeteram officiem hominum eorum qui divites simul & tenaces sunt. Nabal copiosus & locuples, sibi ipsi benignus & liberalis, immixtus fuit alius. Regum facti de eo sic loquuntur: *Et ecce erat ei convivium in domo ejus, quasi convivium regis, & cor Nabal jucundum.* Cuma autem David infidias Saulis fugiens à Nabale sibi suisque copiolis non aliquot plaustra vino & panibus onusta posceret, sed modestissime: *Quodcunque inceneris manus tua, da serviu tuus, & filio tuo David.* Hic Nabal elato superciliosus. Tolum ergo panes meos, inquit, & aquas neas, & carnes pecorum que occisi tonsoribus meis, & dabo viris, quos nescio unde sint? Ita nec unicum panem, nec vel sextarium vini dedit. Ea res Deo supra modum dispergit. Cumque pertransfissent deceni dies, percussit Dominus Nabal & mortuus est. Hoc opulentæ tenacitatis præsumum fuit. Siracides dicta stabilens: *Tres, inquit, species odiorum anima mea: Pauperem superbum, & divitem mendacem, & senem fatum & infensatum.* Augustino dives mehdax est, qui in his quæ ad Deum pertinent, suum illud frigidissimum toties repetit: Non possum; non possum carnem meam macerare; non possum incediam tolerare; non possum jejunitum servare, humi cubare non possum; diu genibus nit, precatrices longas injere non possum. In his omnibus aliiquid venia demus homini delicato & diviti. Sed si dixerit, eleemosynas date non possum: en divitem mendacem, tam Deo quam hominibus exosum. Iudicium enim sine misericordia illi qui non fecit misericordiam. Par pari respondendum. Sæpe exaltat autem misericordia iudicium. Iudicij viatrix misericordia præ illo. Oltius tribunal habet, itaque illud supererat. Quemadmodum ab electoribus Imperii Romani Septemviris ad Imperatorem, à purpuratis Patribus ad Pontificem est provocatio, velut à minore ad maiorem curiam: ita misericordes à Iudicio appellant ad Misericordiam: qui ad Iudicij tribunal stabant moesti & dejecto capite, ii stant erectæ ad tribunal Misericordiae, nigrum theta non formidantes, sed candidam & felicem literam exspectantes. Sicut oleum aquam supernatando vincit, sic misericordia judicium. Quem justitia consignatio condemnat, hunc liberat misericordia.

Tanq; fidentiore animo dixit Hieronymus: Non memini me legere, mala morte mortuum, qui libenter opera charitatis exercuit. Habet enim multis intercessores, & impossibile est multorum preces non exaudiri. Grandius quid Tobias dixit: Eleemosyna ab omni peccato liberat, & non patietur animam ire in tenebras.

S. V.

Sed dices: Quid enim malifacio, quando aliena non invado, si propria diligentius servo? Si ego quod res est, mi homo, liberius responderem, forsan id iniquius ferres: Responsum igitur ab Ambrosio accipe: *O impudens dictum, exclamat Ambrosius, propria dicas? Quæ? Ex quibus reconditus in hunc modum detulisti? Quando in hanc ingressus es lucem, quando de ventre matris existi, quibus, queso, facultatibus, quibusque subtilis ingressus es? adventum tuum in hunc mundum à Paulo dice. Nihil intulimus in hunc mundum; haud dubium quod nec auferre quid possumus.* Terra communiter omnibus hominibus data est: proprium nemo dicat, quod è communione plus, quam sufficeret, sumptum & violenter obtentum est. Non minus est criminis habenti tollere,

A quam cum possis & abundes, indigentibus denegare. Tantum Elurientium panis est, quem tu detines; nudorum inquis pectorum dumentum est quod tu reclidis; miserorum redemptio est pecunia quam tu in terram defodis. Tot ergo te scias invadere bona, quot possis præstare si velis. Bona quidem, at sunt verba, sed melius est non carere quam alienum. Hic rursus Ambrosius: *Qui, ait, obediens non furando, vult, & negligit, manifesta est ignis aterni communio.* Qualis Ambrosius, tibi horror, qualis sudor, quales tenebre supervenient audiuntur. condemnationis illius sententiam: *Discedite à me maledicti.* Et: *Eluriri enim, & non deditis mihi manducare?* Neque enim his verbis, qui alia invaserit, arguitur, sed qui non communiter usus est in quo habitat, condemnatur. Verum tibi quoniam Deus venter est, & totus servus es carnis, audi dignam appellationem, quæ te non hominum quisquam, sed ipse Dominus appellat. Ait enim: *Stulte hac nocte auferetur à eterna tua, & qua preparasti, cuius erunt?* Ipsius illius post rapientem est vitia, quæ cogitat? Defrustram horrea mea. Ibid. v. 11. Cui ego respondeo: *Et recte quidem facis, nam vero destruere debes horrea iniurias, & ea quæ male adificaveras, tuis ipse manibus subvertere; destruere promptaria, ex quibus nullus misericordiam consecutus est; ejusdem Mammonea tetra domitilia.* Defrustram, inquit, horrea mea, & majora adificabo. Quid si & ista repleverit, quid quæ facturus es? Iterum sine dubio destruere, & iterum adificare. Et quis finis vani huius & stulti laboris? instanti adificare, & instanti destruere? Si vis ostendam tibi horrea jam parata, esurientium pauperum ventres, in ipsis tuos reconde thefatrios. Sed dicit: *Cum secunda horrea replevero, tunc dab pauperibus. Longos tibi promittis annos, & lata vite spatiæ polliceris.* Talis promissio non futuram continent humanitatem, sed præsentis misericordie dilationem. Quid misericordiam in crastinum diffidet, bodie immisericordis? Nescis quid superventura pariat dies.

C Idcirco, quod etiam Chrysostomus monet, sparge Chrysostomus, superficialia in pauperes, & quod invitum forte esse paulo post ipsa hostia pueri inimici es cessurus, id ipsum volens depone; tuaque fac, que tua nunc non sunt. Opes custodiæ fugient, distribue ma- 744. seq. ment. Multa igitur utatur eleemosyna, ipsa enim est Regina Eleemosynæ virtutum, quæ illic cum fiduciâ assuet & eripiet a tormentis. Aureas habet alas Eleemosyna, non pulchras tanginavit, sed & robustas, quibus velare cupientem facile tutum ad alta evet. Aude non amare pecuniam, eaque alienam subleva inopiam, & jam terris altior incedis, jam volas, jam cælum petis. Beati misericordes.

CAP V T IV.

Quæstiones aliquot exponuntur quandam danda sunt Eleemosynæ; ex quibus bonis; quid potissimum Eleemosynæ corrumpat.

SYNESIUS Cyrenæ Episcopus, vir eruditissimus, complura ingenii sui monumenta in lucem dedit. Habuit is inter primæ admissionis amicos Evaristum philosophum in paucis charum, sed nondum Christianum. Hunc Synesius disciplinis Christianis imbutre plurimum laborabat. Evagrius homo sicut cerebri, & diu refractarius, virum Hebraicum crucifixum pro Deo colere constanter recusabat: nec tamen labore aut tadio victus Synesius saluberrimis monitis quotidie hominem urgere instituit. Ad quæ demum philologus: Duo sunt, inquit, mi Domine Episcope, in re Christianâ, quæ nulla ratio, philosophia nulla satisficiat. Primum est: Vos Christiani nescio quod principium, sed & finem mundi somniatis, & hac ipsa loquacitate corpora, postquam in vagos cineres abicerit, nulla cadent reditura in vitam immortalia. Alterum est: caput quidquid pauperibus darur, fenore reddi centuplo. Hec